

סרן ברשי עמנואל

110696

בן יוכבד-מינה וד"ר דוד

נולד ב- 9.7.1914

התגייס לצה"ל במאי 1948

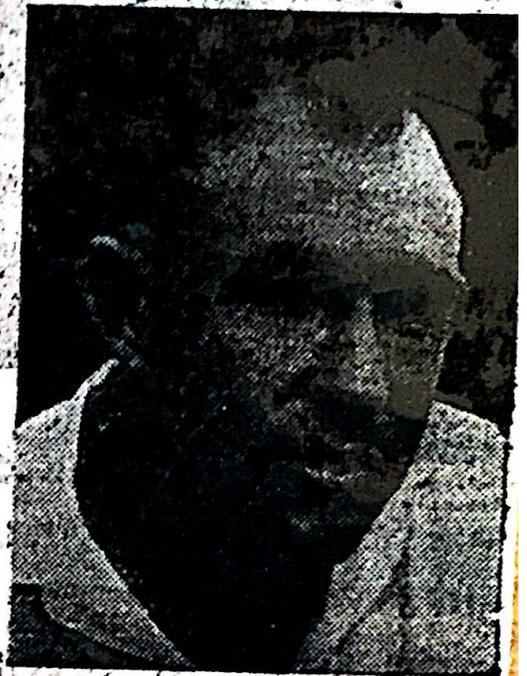
שרת בגדוד "גדעון" (13)

נפל ב- 23.12.1948

במשלט 86 בנגב.

בריש עמנואל

בן ד"ר חויד (רופא ילדים, מהציונים
המעטים בהונגריה, נשיא הקהילה במערב
בודפשט) ויובד מינה (סופרת נודעת
בעתוני וינה בימים ההם). נולד ב-9.7.1914
בבודפשט. ב-1922 עלה ארצה עם
הוריו ואחיותיו, נדד עמהם במקומות
העבודה של אביו (בצפונה של העיר
העתיקה בירושלים, בבתי-החולים של
"הדסה" בצפת, חיפה ותל-אביב) ולמד
במכינה של בית-הספר הריאלי בחיפה
ובבית-הספר הדתי "תחכמוני" בתל-אביב. לא היה שקדן, אך הלימודים
כאילו דבקו בו מאליהם. לחג בר-מצוה קיבל מאת ידיד המשפחה
ח. נ. ביאליק ספר תנ"ך עם הקדשה בכתב-ידו. מתוך האהבה למולדת,
כמו צבר מלידה ולמעלה מזה, הרבה לטייל בארץ, כדי להכיר אותה
ולספוג את מראותיה בנפשו. מתוך החלטה להקדיש עצמו להחייאתה
בזיעתו ובעמלו, הלך אחרי סיום בית-הספר העממי ללמוד חקלאות
במקוה-ישראל. שם הצטרף בגיל 15 למיסדי קן "השומר הצעיר"
ולגרעין ההגשמה שלו, ואחרי שלוש שנות לימודו היה מבוגרו
ומנושאיו של הקיבוץ השומרי הארצישראלי הראשון. בכיבוש העבודה
בפרדסי חפצי-בה שליד חדרה עמד בהתחרות עם הפועלים הערביים
בקסיף ובסבלות, אחר-כך כשחנה הגרעין על "הכביש התורכי" מצפת
לרמת-גן, היה עובד בפרדסים "בעגלונות, בתעשית בלוקים ובמטבח,
ובאותו זמן היה פעיל-תרבות ומשתתף בעיצוב דמות החברה הקיבוצית.
דרש תמיד, התישבות-קבע והתקשרות הקיבוץ לכברת-אדמה
מסוימת, ופעם אף הציע לחבריו לעלות למחנים העזובה. כשנועד
קיבוצו להתנחל בקצה העמק המזרחי בעמק בית-שאן, נשלח שמה בין
הראשונים. עבד בחפירת התעלה מבית-אלפא וחפירת הבורות לעמודי
החשמל והפליא בתפוקתו הרבה, ולבסוף יסד עם חבריו את משק תל-
עמל (ניר-דויד). נמצא מוכשר גם להרכבת טרקטור הרבה לחרוש
בטרקטור באדמות עמק בית-שאן. במשק העלה כל עבודה — ברפת,
בשדה ואפילו בבור הזבל — לדרגת חשיבות. בהשפעתו המחנכת
הרגיל את החברים לסדר אף בענייני יום-יום פעוטים. בכלל נשתרשה
בתל-עמל האמונה כי דבר שעמנואל נטל על עצמו בודאי יהיה מושלם.

נאבק עם עצמו והשליט את דרישות החיים הקיבוציים על נטיותיו
האישיות. חיבב את הילדים ונתחבב עליהם וביחוד משעה שגם בנו
ובתו גוספו על הקהל הקטן מתחת לקליפתו הנוקשה נתגלה לחבריו
כאישי רעים ובעל הומור טוב איש התרבות והשכל עורך עלון
הקיבוץ ומרצה בשיעורי תנ"ך באהבה ובידיעה מכבד חורים למופת.
עוזר לחברים בהתגברות על בעיות וקשיים בעבודה ידע את שפת
הערבים ומונהגיהם קיבל בפועל לרשות הקרן הקיימת לישראל את
הקרקעות שרכשה בעמק בית שאן שימש בחצלחה כשומר שדות.
בא במגע עם השכנים והדריך את המתגתלים בשמירה על גבולות
הקרקעות והמגע עם הערבים שהכירוהו וכיבדוהו בפינוי "שיך טויל".
ביחסים עם השכנים נהג והנהיג זהירות קפדנית ועם זה — שמירה
חקופה על הרכוש והכבוד היהודי. כשלמותו בעבודה ובחברה נתגלתה
שלמותו גם בשירותי הגנת המולדת ל"הגנה" הצטרף ב-1932.
בתקופת המהומות ב-1936 התגייס לגוטרות ושימש כשומר שדות
בעמק בית שאן וכאחראי לבטחון בהקמת ישובי "חומה ומגדל". במשך
השנים סיים קורסים למ"כ ולמ"מ והדריך בקורס למ"כ ב-1947
התנדב לפלמ"ח והדריך בקורס ארצי למ"כ במאי 1948 הועבר לגדוד
אחד בחטיבת "גולני" כמפקד פלוגה והגיע לדרגת סרן וסגן מפקד
הגדוד. גם בצה"ל נתגלו תכונותיו העיקריות: סדר ונקיון למופת, אומץ,
שרשיות ויסודיות. השתתף בראש פלוגתו בכיבוש כאוכב אלהוא,
זרעין, מזאר, בקרבות ג'נין, ובשעת הנסיגה נשאר לחיפוי בצנדלה והק
לאחר שהציל בלילה פלוגה מגדוד אשר נשארה במוקיבלה, נסוג גם
הוא אחר כך השתתף בכיבוש נצרת ועוד. בשירותו דאג לטובת
אנשיו, עתד נחשלים ועזר לחלשים וגפס בהם רוח חיים ורצון —
באחרונה הועבר אל הנגב ובימי השקט שבין הקהנות הרבה
לשוטט במרחביו ולהגות בדבר עתידו החקלאי של האזור. בקרבות
האחרונים נשלח לתפוס משלט דרומה מכפר דרום, לשם איום
תכסיסי על מסילת הברזל עזה — רפיה. המשלט נכבש בהסתערות
ואנשינו התבססו בו. כשתקפו המצרים משלושה צדדים, הרעים המפקד
עמנואל על פני המרחב: "גדודנו לא נסוג!" לא לסגת, להסתער
בכיוונים! ואכן החזיקו אנשינו מעמד כמעט עד הכדור האחרון.
בסערת הקרב חש עמנואל לעזרת חייל פצוע והרימו להוציאו
על כתפיו מתחום האש ותוך כדי כך נפגע מרסיסי פגז ונפל בבוקר
יום 23.12.1948 והובא לקבורה בתל-עמל ביום 13.1.1949. לזכרו הוציא
הקיבוץ את החוברת "עמנואל ברשי איש תל-עמל".

חטיבת גולני בשנת 1948

ביום 22 בפברואר 1948 הוקמה חטיבת גולני. במשך עשרה חודשים, מחודף תש"ח (פברואר 1948) ועד סתיו תש"ט (נובמבר 1948), כונתה חטיבת גולני "חטיבת הגליל והעמקים" - עד שירדה לנגב, בתום הקרבות בחזית הצפון.

במלחמה העצמאות נטלו חייליה חלק בהגנת משמר-העמק, בשחרור טבריה ובכיבוש בית-שאן. בלחימה על גשר דגניה ובסג'רה (אילניה), בקרבות צמח, לוביה, זרעין, גזין, רכסי הגלבוע והרי נצרת. חייליה ומפקדיה נלחמו במשלט 'ירדה' (ליד המושבה משמר-הירדן בעמק החולה בצפון), ב'משלט '86 וב'משלט בית הקברות' בנגב המערבי. במבצע 'חירם' לשחרור הגליל המרכזי, במבצעי 'אסף' ו'חורב', בחורף תש"ט, למיגור האויב המצרי. ובמבצע 'עובדה' לשחרור הנגב הדרומי ומפרץ אילת.

שלוש מאות ושלושים חללי חטיבת גולני במלחמת השחרור הם עדות מאביבה חזקת של החטיבה בתש"ח, לדרך הקרבות הארוכה והעקובה מדם.

אפן, חטיבת גולני במלחמת העצמאות היתה, כפי שכתב עליה לימים רב-אלוף יטאל ידן בהקדמה לספר 'אילן ושלח' - "אחת הדוגמאות המאלפות ביותר לתהליך הקמת צבא הגנה לישראל... דוגמה נאה ומאלפת ליצירת הכוח הצבאי ולמקור שאיבתו: אהבת הארץ, הקשר לאדמה ורוח החלוציות העקשנית, המציינת את ישובינו החקלאיים, למן ראשית הסתיישבים בגליל ועד לאחרון הקיבוצים בעמק..."

בשלושת החודשים הראשונים של מלחמת העצמאות, מדצמבר 1947 ועד פברואר 1948, פעלה בכל מרחב הצפון מסגרת חטיבתית אחת: חטיבת 'לבנוני'. ב-20.2.1948 פוצלה 'לבנוני' לשתי חטיבות: חטיבה מס' 1 - 'גולני', במזרח, אל מול הגולן, חטיבה מס' 2 - 'כרמלי', במערב, בחיפה ובגליל המערבי. כאשר הגיעו בשבוע האחרון של פברואר 1948, משה מן (מונטג), איש מרחביה, ונחום גולן (שפיגל), איש צפד-סאלד, למושב יבנאל, בלב הגליל התחתון, כדי להקים את מטה החטיבה, על מרחב החטיבה ארבע נפות: נפת תל-חי, בגליל העליון המזרחי, נפת 'נרת', בגליל התחתון ובעמק הירדן, נפת 'גלבוע', בעמק חרוד ובעמק בית-שאן ונפת 'חרעאל' בעמק חרעאל המערבי ובחרי אפרים.

בתוך ארבע הנפות, על בסיס 'אזורי', הלנו והתגבשו ארבעת גדודי חייל-השדה (החי"ש) של חטיבת גולני בראשית דרכה: גדוד 'אלון' - גדוד מס' 11, נפת תל-חי; גדוד 'ברק' - גדוד מס' 12, נפת כנרת; גדוד 'גדעון' - גדוד מס' 13, נפת גלבוע; גדוד 'דרור' - גדוד מס' 14, נפת יזרעאל. לימים, הועברה נפת תל-חי (וגדוד מס' 11 עמה) לאחריה חטיבות 'פתח' ו'עוז', שפעלו בגליל העליון המזרחי. ובחטיבת גולני הוקם גדוד חי"ד נוסף - גדוד 'גורן' - גדוד מס' 15, שאחר-כך התאחד והתמזג עם גדוד 'דרור' - גדוד מס' 14. במקומם הוקם גדוד הפשיטה 'הממוכן' - גדוד מס' 19.

מבצע 'חורב' (הקרב על 'משלט 86')

בסוף דצמבר 1948 ובראשית ינואר 1949 השתתפה חטיבת גולני, כחלק מכוחות פיקוד הדרום (חזית ד'), במבצע 'חורב' (מבצע עי) - גדול מבצעי צה"ל במלחמת העצמאות. מטרת מבצע 'חורב' היתה מיגור הצבא המצרי הפולש וגרושו משטח ארץ-ישראל. המבצע, בשלבו הראשון, נועד לחסל את הזרוע המזרחית של הצבא המצרי; (בציר בר-עסלוג' - עוג'ה-אל-חפיר), תוך כדי ריתוק הזרוע המערבית; (בציר עזה - רפיח - אל-עריש) והטעייתה בפשיטות ובפעולות הטרדה. התקפות הריתוק וההטעייה בגזרה המערבית בוצעו על ידי חטיבת גולני.

ההתקפה על 'משלט 86', הרכס שבין חאן-יונס לדיר-אל-בלאח, במרחק 2 ק"מ בלבד ממסילת הברזל-עזה - רפיח - אל-עריש, הייתה המאמץ העיקרי של חטיבת גולני בפתיחת מבצע 'חורב' בשעה שפלגה מגדוד 'ברק' (12) תפסה את משלט 108 ומשוריניו מדוד 19 פשטו על עבאסאן. נכבש 'משלט 86' על ידי חיילי גדוד 'גדעון' (13); אלא שבגלל תנאי החורף הקשים במיוחד, סופות החול, גשמי הזעף וההפגזה המצרית, לא הגיעה שירת האספקה והנשק המסייע, לרבות מדגמות 3 אינץ' ותותחי נ"ט, אל המשלט. למחרת, ערכו המצבים, במשך כל היום, התקפות נגד רצופות של כוחות חי"ר ושריון גדולים בסיוע 'להבורים' מוסעים. ובשעה 14.30 אחה"צ נאלצו לוחמי הגדוד לעזוב את 'משלט 86' ולסגת תוך אבידות כבדות.

סיור מפקדים בנגב

הקרב על משלט 86

התותחים התחילו בהפגזת-חיפוי בראשית הערב. המטרות פוזרו לאורך כל הגזרה, כדי שתשומת-לב האויב לא תוסב ליעדי-הגדוד. תוך הפגזות הסירוגין של תותחיו החל הטור לנוע מערבה, לעבר משלט 86. עד מרחק של 1/2 ק"מ לפני המשלט עברה הדרך ללא כל תקלות, אלא שבמקום זה נפלו כמה פגזים בתוך הטור ובקרבתו. לא ברור היה מי ירם, קרוב לודאי שאלו היו פגזי אויב מטווחים מראש, כיון שבאותו מקום ממש נפגעה אחי"ב שירת הדרג הראשון. יריות אלו היו מקריות לגמרי, והגבת האנשים היתה עצורה. נפגעו כמה לחמים, ביניהם אחדים באופן קשה. פגזי הפצועים גרם לעיכוב של 20 רגע לערך ומיד לאחר זאת המשכנו לנוע בדרכנו.

הגענו לשפתו המזרחית של ואדי-סלקה. מעברו המערבי מתרומם הרכס שבראשו נמצא משלט 86. רוחבו של הגיא היה 300 מ' לערך, והוא נחרץ בתוכו לטמח אפיקים שהקשו את המעבר בו. לא היתה לנו כל אינפורמציה מדויקת על עמקו וגדלו, וכפי שהתברר לנו אח"כ. — הגיעו המסיירים בלילות הקודמים לשלוחותיו של הואדי. מדרום למקום בו הגיע הטור המסתער, ירדנו אל תוך הואדי כדי לתקוף את המשלט מצפונה. פרשתי שתי מחלקות בצורת זווית, כשמחלקה אחת מתקדמת חזיתית והשניה מתקדמת בטור באגף הימני. ערוצי הואדי ואפיקי הרכים אילצונו לשנות פעם בפעם את המבנה וכן הוטעינו לא אחת לחשוב שהמשלט נמצא לפנינו, מה שגרם למתיחויות ולהרפיות לא מעטות.

בעוד שמחלקה אחת החלה לעלות ברכס, התרחקה המחלקה השניה מעט צפונה בדרכה לאחד מערוצי הואדי. בשעה 23.00 לערך, בהיות הכוח במעלה הרכס, נפתחה עליו אש ממרחק של 150 מ'. פקדתי על מחלקת-החוד לתפוס מיד את קצה המשלט, וזו פרצה קדימה ונתקלה בגדר בת שני חוטים. תשובת-האש של האויב היתה דלילה ביותר. נראה היה שהופתעו. גם הכוח שהחזיק אותו רגע במשלט לא מנה יותר ממחלקה מוגברת, שהיתה מפזרת במוצב שארכו היה 200 מ'. הגדר נפרצה והמחלקה נאחזה בקצה המשלט. הגדר חסמה תעלת-קשר שהובילה לעמדת כיתה מבודדת שחיברה את המשלט עם מערכת המשלטים הצפונית יותר. עמדה זו נכבשה לאחר כמה דקות ע"י המחלקה השניה. בתעלת הקשר רבצו שני מצרים שפגעו ופצעו מ"כ שנשלח להזעיק את יתר הכוח; הללו הומתו מיד. הפלוגה השניה עלתה מיד ופרצה אל קטעו הדרומי של המשלט וכבשתו. בכל השטח נמצאו כ-10 הרוגים מצריים. עם ההתארגנות נתברר שלא היו לנו אלא פצועים מעטים בלבד.

התכנית היתה שנתפשט מיד לאחר הכיבוש אל אחד האגפים, כדי להחזיק קו רחב יותר לקראת הבוקר. כיון שנמצאנו במגע-אש תמיד עם משלט שיך-המודה, התקדמה מחלקה אחת לעברו ונסוגה אח"כ, לפי הוראה ממש הגדוד. נערך סיוך כדי לתכנן את ההגנה לאלתר, והבחורים החלו להתחפר במרץ רב (ההפגזות הצפופות של המצרים על חרבת-מעין ושיך-נוראן הטביעו את לקוח בבחורים); תוך כדאי-כך הבחנו באורות מתקרבים ממרחק 200 מ' מכיוון צפון. — פתחנו באש לאותו עבר, ופוח בן שתי כיתות נשלח כדי לתקוף את שירת הרכס המתקרבת. לאחר כמה חילופי יריות קצרים נעזבו המכוניות, שש במספר, ונוסעיהן נמלטו. במכוניות נמצאו 4 מרגמות, תחמושת ומספר רב של מכשירי קשר. במאמצים רבים הצלחנו להעביר 4 מן המכוניות לעורף המשלט ולהציב את המרגמות לסיוע. בשעה מאוחרת יותר הגיע חלק מאנשי הפלוגה המסיעת, שנעו ברגל לאחר ששירת הדרג המסיע נפגעה קודם לכן בדרכה ונסוגה בחזרה ל-112. כל אותו זמן המשלכו הבחורים בחלילה קדחתנית באתיהם האישיים; נחפרו עמדות עמידה וכריעה ומעורף תעלות הקשר כמעט והושלם. לפנות בוקר עזב האג"ד את המשלט, לפי פקודת מפקד החטיבה, ועבר למשלט 112; הפיקוד במקום עבר לידי הסמג"ד ברשי, והמוצב כלו הועבר לכוננות מלאה. —

משהתקרבנו הטנקים כדי טוח פעולה של הפיאטים (לא היו לנו כל כלי נשק נגד-טנקים אחרים מלבדם, כיון שהתותחים, שנועדו לנו, נמצאו בשיירת הדרג המסייע שנפגעה עוד בדרכת אלינו), נורו גם כמה פגזים. הטנק הראשון נפגע בשרשרתו ונשאר על עמדה אולם הוסיף להמטיר עלינו מתותחו במשך כל זמן התקפה. תימרונים אלו נמשכו עד 09.00 לערך; אותה שעה פתח זאויב בחפזו ממרגמות (תותחים משום-מה, כמעט שלא פעלו בכלל). החפזו בעצמתה לא דמתה כלל לזו שכובדנו בה במבצע הקודם, מה שהקל לא מעט על הרגשתם של החוזרים. בחיפוי זה נתרכו רכב שריון נוסף במקומות שונים בחצי-גורן רחבה משלושת עברינו. מאחורי שלוחת הרכס הבלטת כלפי מערב, אשר היתה כתצפיתנו עד גדר צברים המרוחקת מאתנו כדי 150 מטר, ואלו ממנה והלאה — שטח מת, — שם נתרכו חיל-הרגלים.

חסרנו כמעט כל נשק שיוכל לפעול. רובים אחדים בלבד המשיכו לירות וכמות התחמושת הצטמצמה ביותר. המחלקות לא היו מאורגנות, והאנשים סוורים היו בכל המשלט. ערבוביה שלטה מסביב, והגשם התגבר. זאויב, אף הוא, לאחר שנהדף, היה מחוסר ארגון. פה ושם חזרו טנקים והתארגנו מאחור. היתה הפוגת בינים קצרה חיל הרגלים של זאויב שב להתרכו מאחורי המשוכות. רציתי לנצל את החפזו ואת מצב-רוח האנשים הנכונים לכל ולערך התקפת-נגד פנים-אל-פנים, כדי להכריע בזאת את לשון המאזנים המתנדדת — לטובתנו. כדי לא לבד זמן, ריכזתי את האנשים שמסביבי לעבר המחלקה השניה, הצפונית, שנפגעה פחות מחברתה, וחזרתי לנער יחד, שפופים לעבר אגפו הצפוני של חיה"ר המצרי. עם התקדמותנו נזדקר טנק לפנינו. הוריתי לפיאטיסט להטיל בו את הפגז האחרון שנותר לנו ומיד לאחר זאת להסתער על ריכוז-הרגלים. אלא שבאותו רגע ממש נתגלה לנו ריכוז של משוריינים שנמצא במרחק 250 מ' מצפון-מערב לנו ואשר שם לאל כל אפשרות להתקפה-נגדית. הוריתי לבחורים לחזור לעמדותיהם הקודמות. כל האגף הצפוני שלנו כוסה באש שהומטרה עלינו מצפון, ומספר אנשים נפגעו. ביניהם מפקד המחלקה הלכתי אל הסמ"ד כדי למסור לו אינפורמציה ולקבל הוראות לפעולה. כשהגעתי אליו במסדה כבר הוראת נסיגה לפלוגה ב' חו נמצאה כבר בנסיגה מלאה. חזרתי לאנשי שעה שהמשוריינים, שנתאוששו מנסיגתנו, שבו והתקרבו אל העמדות המחזקות. לא היתה לי כל שהות לערוך את היחידות לקרב-נסיגה. האנשים ראו שערפם מתרוקן ומספר הפצועים הגדול ביותר היה אצלנו. לא היו לנו אנשים וכוח מספיקים לאסוף את כל הפצועים — והמשוריינים הולכים וקרבים. קמצתי לעמדות הקדמיות והוריתי למפקדי המחלקות שיתחילו לסגת והשתדלתי לפקח על פני הפצועים. היו מקרים שאנשים פירבו, פשוט, לסגת; באיומים ובבעיטות הוצרכתי להציאם ממקומותיהם.

נטשנו את המשלט כשאיינו מאורגנים לנסיגה. גם לא הצלחנו לרכז את כל הפצועים, שהיו מפוזרים על פני המשלט. הגעתי לעמדות שנעזבו עוד קודם לכן על ידי פלוגה ב', וצפיתי על פני השטח. ראיתי שאחורני אנשי יורדים מן המשלט. ריכזתי כמה בחורים כדי להוציא כמה פצועים שהספקתי עוד לראותם; ונסוגתי עם סמל המחלקה השניה שתמך במפקד-המחלקה הפצוע והורידו למטה. כשהיינו בתחילת הערוצים של הזאדי, נראו ראשוני חיל הרגלים של זאויב, כשהם עטים אל המשלט העוזב. השעה היתה 15.00 בקירוב.

דרך-הנסיגה כולה היתה שטופה באש מכונת-יריה ומרגמות רבים היו אלה שנפצעו, אף נהרגו בנתיבי-סורים זה אשר בוסטנו בו בבוץ וברפש, כשהגנו נרסבים עד העצמות בגשם הטורד, ואכולי חרון ומרירות על אשר כך עלתה לנו, למרות הידיעה שעשינו את כל אשר היה ביכולתנו ואף למעלה מזה. רק נסיבות אשר כוח-אנוש לא יכול היה לעמוד בהן — הם אשר הכריעונו.

חכמינו ז"ל אמרו: צדקה עשה הקדוש-ברוך-הוא לישראל שפירם בין הארצות.

עתה: בשהעם אוסף את פזריו, הנה פה שונים האחים זה מזה, הינו לכור-היתוך לערב לשונות ותרבויות ומנהגים. תהום של סודות-דורות נגשרת. במאמץ הכרתי והבדלי מנטליות עמוקים נחים לשם מטרה משותפת וגדולה.

כבכל מפעל חלוצי צעד גם כאן בראש מחנה-העבודה: אכל לדאבוננו קטן היה חלקו של השאור שבו - חלקה של התנועה הקיבוצית: עוז לפני שנים מעטות מאד היתה התנועה הקיבוצית על כל זרמיה בעלת מפנה אחיד מבחינת החומר האנושי ומבחינת ארצות-הסוציאליזם בשנים האחרונות חל מפנה-מה, נוספו לנו שמות גלויות יקרות כגון יוון, תורכיה, אוסליה, אנגליה, דרום-אפריקה ועוד. ורק לבסוף באה גם תרומה קטנה של הקהילות העתיקות מן המזרח. וכאן כבר קיים הבדל רב, כהבדל שבין מזרח למערב.

עתה: כשאנו מנערים את ראשו לאט-לאט, אחרי גל-החורבן שהציף את העם - ושואות עינונו בתקופה אל אחינו הפזורים והאנוסים בגולה ערב. מיטב בחודינו עושים לילותיהם כימים סול כפור וסכנות-סוות כדי להציל אחים אלה. כדי להביא עוז ילד ועוז נער משם לכאן.

תזכור כי גם אלה הבאים כיום מגיא-ההדיגה של אירופה אינם אותם שהבינו אנו: אלה אנשים שונים שונים לגמרי. כל מושגיהם הראשוניים: כל דרכי מחשבתם ותפיסתם שונות הן. וכדי להתקרב, עלינו להסיר הרבה-הרבה שדיונים בהם התעטפנו. ולא איזה אנונים ששמו "קבוץ" יכול לעשות זאת. לא כל פרט ופרט מאתנו - בבינה ובשדה: בעבודה ולאחריה: בכל שעה משעותיו היום בלח.

לא רק על אלה המעטרפים אל מפעלנו לעבוד חבלי-קליטה - גם אל החינים בחבלי-קליטהו

זכרונות מהג'יהנום

ישראל זמיר

28 חיילים נכלו וכמאה נפצעו בדצמבר 1948, בקרב על משלט 86 בין דיר-אל-באלח וחאן-יונס, במסגרת "מבצע חורב". ישראל זמיר, שהשתתף בקרב כטוראי בגדוד 13 של גולני, חוזר אל התוכף, אל הזכרונות המדים ששבים אליו מדי דצמבר, ואל החברים הרבים שאיבד בחולות באותו חורף אכזר

סיים ופירעוסיים.
 "מאידך, מה תולך לקרית" שאל מישהו בקול ארוש, שלא יודים המשיב בסקרנותו. מאיר אלוני מבית אלפא, סגן מפקד המחלקה, סקר אותנו בחיבה. טקס אם מותר ללכות מוחות שכלאו הכי יגיעו לאחונינו, נו הפויל כנס לעבר הפתח, תתייחס וישובה מוחות ואנו סביבו.
 "אלו המגיד שלנו בטירת צבי, אסף אותנו הבורר והמסירה, כי והחלט לתקוף את הגזרה המורחבת, מבאר שבע עדומה לעונה אל תפיד ומסס לאכו עניילת, מעריכה לאל עייש וצפונה לעונה. כדי להקל על הפלמ"ח (המסיבת הנגב) במלאכה, חוכננה פעולה הטעייה במערב, וצאנו אנו וכנסים לתמונה. תפקידנו לתרוף לעומק השטח המצרי, לבצור סיסלס החולס על כביש עוהדפית, לשתק את התחבורה בין בצרים לעונה, לסקר את האש המצרית עליו סצפון, סדרים וסמויות לשיך יספה". נוטו הארכיבי דוגליו הנמליניות לא נחו לרגע. עיניי הכחולות הדרו מתרנסות. מניס מסולסות, כי ישר ממורל הכנע אל מורס גאף חובר דיוקן של פסל יווני. את כובע הגרב שמת לער, כאילו בנגהדנות. "או אנתנו הסתהם הם יוכי בתהולתו ונאנתו נאכל את כל החזה". הפקיד ווי מניסת צעה ומישהו הפסיד לכל נשכת, כי מפקד חזית הערבים תיא צלמתים וגם צבא ים פוליטיקה.
 "על מה אתם מדברים סוף סוף נפעל כמו צבא מודרני, כמו הקריני דה נשעתו ולא כמו אינו הברה של יתנים", השיב מאידך.

סמנעו דצמבר והקולס מתחיל לחס את ריטטי תג המולד, מתעסק אני מדי סנה בעצב, כווסר טקס נפשי והשנה אף יותר מבכל סנה אחרת, כאשר סנויות שלום בודדות ועלפות בראיה ומבשרות על סיבה לטלום. הצבאי תיא מרש סאני מנקס לטכות ומיונות מלחמה לופטים אחיו בגרון ואינם מרפים. אני מוצא עצמי סס אל אחיו ועייני מברזי 11, אל מלחמת הסתירה, אל הנגב, אל הללו שנמלו באחד הקרי סות היותו קסים שהגורו השתתף בהם, בקרי על משלט 86 בנגב הכערבי, בין דיר-אל-באלח וחאן-יונס, במבצע חורב.
 הפסקנו את הלימודים בביתה י"ב ויצאנו למלחמה. הגורו היה מורכב בעיקרו ממוסכניקים וקובוצניקים מעסק יורעאל, מערונים ומקי כוצת לחטי אצ"ל ולחיי שהגיעה לגורו יסירות מסתנה שבויים בארית יואת, חיותי או נעה, חלק מניס, שוקן לא עלה כלחיות, סוראי כפלונגה "הבסיויעת" סכונות דריות "כוח" ומאו אותו קיב. ככל סוף דצמבר, אני סב אל הנגב, אל הקטל הנורא הנוא. אני מסעה סנגרלים מנתחים אותו קרב מכנס צבאי כלוסר ועומדים על הריטנים הצבאיים ואילו אני, המוראי וכוונתיי מסצמסים לארועים שהתרחשו בגורת. וסרונות המסכרים להיסכת.
 22 לדצמבר 1948. רכצנו בנגב המערבי, ככף ערבי נטוש כנס סיעות, בביקתת חומר ועירות, אפרפרות, כוורדים מאפללים, ללא חלור נות, סעל ריצפתם סירידי שמיסית, סחצלות מאוכלסת כוורדי נשפי

ולאחרונה עלה ארצו. מאזינים יאמרו, ניכר כי זה לא נמשך הרבה זמן, והוא נהנה מאו במיוחד. לפעם הוא נהנה כיום מראשיתו של חלקה רחב יותר, ונחמד לו. הוא מביט עליו וזאת מביט איתנו כבוד. הסדר מוצא אותנו מתחפרים על זנבנו חוליה כמסורת טובה 86 סדר

אפרים וינסוב - ז"ל

מל פני הים. סביבנו עצי אשל בודדים, שקריות בשלכת וצמד צמד. לרגלינו, במרחק מה, כבר ערבי נמנמם, שנתו האפורים סובלים בדרך של בוסתנים, ממערב משהו עם שחר. כביש עזה רפיה, שעליו לשהי קו. במקביל לכביש עומדת פסילת כרול. מחר, אך כאתם ריבונותי מוכר ראשונים שיקשקש לו שם בנות קבר רכבת, כשהוא נודד קרונות אדומים פליק פוער עיניים. רכבת ראשונה שהוא רואה בארץ ישראל! חבבים דומה רכב צבאי, שיידות של חלילים עושות דרך צפונה. באפק פתחה רצועת חוף והבהבה ולפתחה ים כחול, המסגור אל התקף גלים לבנים עשורי טרבלות קצף.

חפזר, בן ארם, חפזר! אני מוכר אל עצמי. התלעים סאתה פעלה מבטק הארמה - הן הסיכוי שלך, התהפר, אחרת הן יוללו אתך... פסטר אלנו גולשת משהו של עצי צבר סנקטע ב"שכת מת". שומעים שאנו של מנוע. נהג אלמנטי מתאמץ להסיח רכב, אך המצטר אינו הפריד. "הלך לו הקלאז", קובע אברום זוהר. "למי?"

"למצרי המחרבן שכל הזמן סקלל אותנו. אל תגידי לי שאהה לא שומע", ואכן, וים קללות נטר מרי פעם על נהימתו של מנוע. "זאולי פלוגה מצרית מסתתרת באותו קפל סקטע?"

"חמשין לחפור שולחן למכונת יריה. בן ארם, יממה שליפה צריך לבלות בתוך הנאלח הזה עד שהפלמ"ח יזין את הנחת ויכבשו את אבי עניילה". צרורות ראשונים נשלחים לעבר הכביש הראשי לכשד למצרים כי אגונו מה. פה שאית צבאית נעצרת בחריקת בלמים והנהג נמלס בבה לה. סגוד עמוס חומרי נפץ עולה כלהבות. הודרך לעזה סגודה ומסודרת. לרגלינו, בשכח מת, חקוק לו סגוק, שגואס פלסגנת ופתת עליוט באש. פגויו חולפים מעל לראשנו בשריקה מסריפה.

"פיאס, פיאס", נשמע קולו הדועם של מאזיקה. אורי מאזיר פסטר רייה, הפיאסיס, מגיע בריצה. מצביעים על כיוון הפנס הזהה. עליו לאגוף כוחילה ואנו מבטיחים לחפזר.

"חבר'ה, אבל כלי מעצורים", מתנתן אורי בחיך של נעד טוב לב. "יהיה כנסדר. תתחיל לחולל".

"דק בדרות", פוסק זוהר, "שלא יידעו שיש פה מכונת ירייה! אורי וחולל הפיאס בין רגליו. יורים בודדות לכיוון הסנק. ה"בה" בולעית כיד רים בשקיקה ופולטת תרמילים בארשימות. מה יקרה כאשר התחמשת תאולו רק שלוש שעות הלפני ונהגו רק ארכעה ארגוני תחמשת צלבו. התפוצצות. הבנק נפגע ומנוט רעם. אורי לא הכיב. איזה ששק השת רד. רומה שציצה של ציפר נשמע השודר עולה. בברחק של כארבע מאות מטר תנועה קרחתנית של חיליים לצדיים. הם מצטופפים סביב מכלל מים כשמגבת לבנות על כתפיהם. הריצה בוקר ולאוריה ארוחת בוקר. משטיר מ לאכול בקע קלה של שמדוקות הללו הסתרוץ למיפקט מוכר. ההיחבוק מיפקט בוקר ממש מתחת לאיזו מה. הם יצאו מרעמתו ברשי מפקר המלס למעכב. בחור אורי מררים, כעל חוץ גנים מתגוללים ועיניים מלומסגנות. מאחוריו מודגב לו הקשר רך לים ומכשיר אלוהים על גבו. אני מסב את חושנות ליכס לפלוגה המצרית וברשי מורה לרן סיד מין אש תותחים ודופנה. הפלוגה המצרית מסודרת כשורה חותית וכע

מסייעת מסכיות. ודנהגים שיגים לקאנונות. לכד זאק, הנהג שלנו זואה! זאק! מנסר קולו חסר הסבלנות של איציק הארדה ליינה מנסים להליע את הרכב. אך זאק נעיל עימו את צרור המפתחות. לך וחבר חוטי מצת כגסם ובעלטה מוחלסת. לבסוף הוא הופיע וסען שלא שמע שקראו לו. ממשכיכס לנסוע. המצרים שומעים היטב את שאון המנועים אך אינם מצליחים לאהר אותנו. ויקוקי תאודה וינקים ונהגים על גבעות מרוחקות. ויקוק אחד נישא ברוח וצונגן ממש לרגליו. התק פרנו כחוליים. האם המצרים גילו אותנו?

גי"פ של המסורה הצבאית, שנשע כמאפק השירה, הדליק לפתע את פנסיו ושתי אלומות אור האירו את השירה כולה. נצטמרנו בתרומה.

"לכבות את האורות!", "נבלות", "זונות!" ברר של פגזים וכדורים ירד עלינו. וינקנו נכהלה מן הרכב והסתחטנו על החול הרטוב.

"חפור, חפור, זה הדבר החשוב ביותר בעולם ברגע זה", אני לוחש לעצמי בהצי קול והופר כמסודר בירי וברגליו. המגזים נופלים סביבנו וריח הריף של אבק שריפה מכביד על הנשימה.

"אין לי כטון", מולחת לפתע זועקה כחריבה ולאוריה "חובס", "חור כש". בנימיץ ורדי החובס רץ לשם. פגז נפל בליבה של כיתה "בוה". נני חות, ילל וקולות כבי קורעים את העלטה.

שבים למשאית וזו מחליקה בנוץ כשיסודה. שקענו. הגלגלים האחר ריים מתחלקים בתוך קולי של מים בוכן.

"מה פתאום מים באמצע הנגב?" מקשה ווי. "אותי ליכוד שהנגב יבש". "לרדת ולדחוף!" קורא מאזיקה.

המשאית נוגחת ומתהפרת. מנסים להרים את דכתיה ולכתום את התעלה שנקותה. מישהו גילה עץ אשל צעיר ובין רגע קסע את גיועו ומרפרים את הגלגלים כענפיו. המגזים אינם מרפים ומעלינו מהבהבים ויקוקי תאודה.

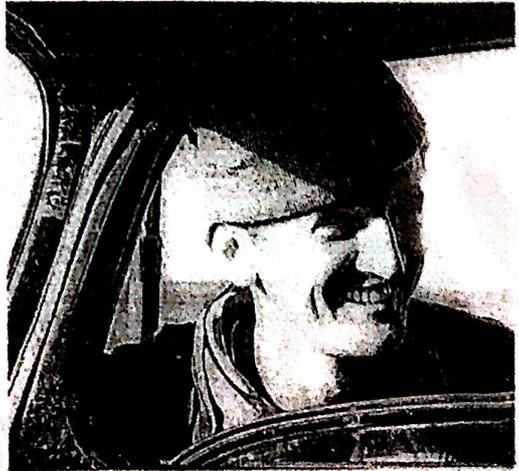
"חר המשאיות נמלטו בעור מנועיהן ואנו שקועים." איך נחלצים מכאן, קיבנימאט? כל רצון החיים מתמקד בכתפיו ובמאמץ אריר, אנו מצליחים להרים את המשאית ולהוציאה מהבד.

"הבר'ה, פגז יצא, לשכבו" זועק איציק. שוכבים בנוץ הסמך ובין "ביאה" ל"ביאה" רוחפים. נחלצנו ושוב נוסעים, אך לאן? לשעוס? הביקתה המפורעת בפרעושים והמפושפשת כפשפשים דומה כענינו לאימון מליכים. דוד פליק מניר דוד תוהה:

"מדוע לא ממשכיכס לעבר המישלס, לעזרת פלוגה ג'! הלא הם זקר קים לנו?"

לפני רגע פגז הכריע כיתה שלימה כשל משיכה אומללה כמתג אדוותיו של גי"פ והוא רוצה שנמשיך...

סגוד עוצר. עמנואל ברשי, הסגד, אף הוא מגיר דוד, דומה שמע את פליק ומסמן לעצור. המשלט וקוק לנשק מסייע ואין כרייה, עלינו להגיע ברגל. מאזיקה נוטל את הפיקוד על המחלקה ומעמיסם הכול על הגב. אני עומט על גבי מנשא עם מכונת ירייה, קנה רודני, שלושה ארגוני תחמשת, כירי האחת רוכה ובשנייה. ארגו תחמשת רכיר עי. ארכיעס ואולי המישים קילוגרם. וזו לתחמשת שתהיה לנו. אך מה יקרה כשזו תיגמז מתחילים ללכת. רוח מהולה רסיסי גשם אופסת, נגריי חול ומצליפה על הפנים. קשה לנשום. אנו חומקים בין שני משלטי אויבינו שומעים היטב ריטורים. הלוכים על קצות האצבעות. אם המצרים ירגישו בנו - זה הסוף. היטירים מובילים ובראשם קלמן. מרי כמה צעירים נעצרים וכורעים בך ואילו אנו נשארים לעמוד. אם נכרע - לא נתרד מם. מרוחק נשמעים קירוקרי תרגוללים. מה פתאום תרגוללים האם אנו

מאזיקה

ברוד למשלט או אל כפר ערבי האולי שוב טעיונת מעככים. מישהו התעלה, מצא לו זמן ומקום מעככים אלי עוד ארגו תחמשת. אני חורק שיניים ותוהגו מתחת לבית השחי. ענו נמוך הניח ויעוטי אולנו כנכס לבנה ופריכה. כשם בוקר הגענו ויקרסנו אין אוינים על החול הרך והרטוב. אנשי פלוגה נ מקרמים את פגזי בשמחה ומספרים מהרגישות כיצד נכסס

הוא לא יודע כי המצורה המיוחדת הזו תהיה בתום מלחמת יום הכיפורים. הוא נשקל נסדר מינוני הצבא. את המצורה נהג להרכיב ואף רגא לתלם בנדרים. מהרוב, על צבא השנה. בריטאריי בנימין, מפקד החיל החמישה היתר, תע סיפר את חידויו במסדר, ומאזיקה ניצב סליסי כשורה שיוצרו היקפם. עם פרזן מלהמת השחירו נויים ונתמנה של כחוריותו כמכונת ירייה.

שיא יש להבין את הנשק והציור ובעשרים שולשים מיפקר בצע הוא רציני ביותר. המגיד ביקש שכל אחר יתבוט מכתו

הוא את אחר ראיכותו והכרית אורי לכתוב מכתבים. מה אתה מוכי שטוב לומר כעד ארצנו? מישהו התלמס.

השיונית מתפרנו בין ביקמותיה של שעות. במלואים רפים המכניעים כחכי לנישים, לילורים, האחרים לירודות, לחרים. יעונו לכתוב ועם אבי המאזיקה לא היה לי כל קשר. הממשכה העלה לתודעה כמחורית.

פועם ארזונה שיקוקה לי השמשי" אלהיו ענני בעצב כנמר. יציאה מאזיקה עובר ביקמותיה של שעות. במלואים רפים תוחב אצבעות ארוכות אל תוך כתי הבליעה ומתאמץ לרלות או גרנירו חול. כל אחר בתורו התבקש לנתר על מקומו, להבי

ות הים מלאות ואינו משקטקט בשעה ההליכה. תחבושת יזית ויזיר וארגו תחמשת למכונת היריה "בוה".

שחורים פלשו ממערב ורוח קרה חררה מספון. החשיכה נתהה אזלקה אחר מלהלע עלתה על משאות שזנבן נכלע בין ביק במערב הירוד וימוסם של מסוסים והרים עמומים של התפר

גם מפיצים את עוהו ורקודים כודדים שלח אלומות אור נים העננים כתקוה להבקיעם. מנתם ארשמן, אפסנאי המחלי

ממשאית לפסאית וכירו בקבוק קניאק. ליום, היום, התנתן. הצלנו צבא הארם לא יצאו לקרב בלי

ה של ויקוקי, הצהיר בעקב לפסאית של עלה הרש, שלמר "ספר 'תרבות'". אני נוטל בקבוק ומצמיח את פייתו לשפתה. הונע ואני מנתק ומתכסה ויעץ.

ת, השמיר על עצמכם! מתהגן מנחם, כשהוא עובר ממשאית

עצמי ילדך משיב לו קול: זואיס ידעתי שילד אחר יעלבו... ששק מנחם בנימה נוצחת.

ירדו. נוסעים ללא ארות בעלטה מוחלסת. איך ראה רכר. לפ לו כריו נחב מאופק אל אופק. שקיעת המשאית קרה של מקור. רגלילים קפואים נמכעס שאני חס בהו, הקרב

טר מאיץ רגלבים אותנו. פופר לילה חלפת כבזיחה מרירי מערבה, אני משגן לעצמי למקדה של נסיגה. הצניח החדרת סיגו והעור הופך חיהיים חודרים.

לעשות. מראה שנומת כותליות, לוחש לאחוריו, אפריים כיתויו שהגיע ארצה עם ילד סודא.

ול לרדת. טימה נדירות הלכו על טבעי הפלדה, מלות הגירוי חול מרפיים טוה. היש סמם להילחם כמות אוויר כזה

בזק יממו את בני הרובים ומסנות הידיים צטרף לרדת את הפעולה, לוחש זר לאחוריו. עז תעז למאזיקה.

ה הוא בורג קטן... שהגלים לא יירסבו נשמעת לחימתו של מאזיקה מתוך

כינוי? מנסים אל השטח שגם האויב נרסבו. פסק, נחנה נרולה. לילה אורות מכנידה. הנהגים משרבנים ראשיים והצדה

ים צריכות, רועשות, כשמסחי חול מבלים על פגזים ללא

ובב הצמחן שואל מאזיקה: בלונדון? עונם מישהו כשאלו?

מה אני לחפור פגזות, לרדת בן יהודה שטרסר. צריך יתר?

מאזיקה, משיבים לו בעלטה.

הגבים החלו להפריט מקולות קירוקי נקודות ארומות וחתי השטיים נקשט מרדובה. קליף אחר נמש משום מה את

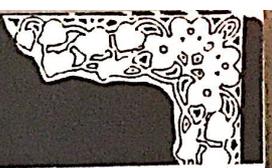
דיק ויהוד לעברנו נצמרת צאניה לרזון המשאית. לרגע הם נמסר כמגזים מבלים חוזר מסבצז הגשם פוסק

המגלה. פגזי נאשר עמב יירד לאן "לרבות" מתעכבים

הן ילל. פלוגה נ ברשימה קצר ציווינג מעין חרוד יוצאת

שילק 86 השירה מתהיה לרועה נאלחם ואנו יורדים

עזרת ומסריג של קסם

יצור אש ותן למחרים להחריב אומר זוהר בלהש ערומי אנג
 שיצב עין. אני מבזה לערסם את קנה ה"הבה" וממתין. הגשם פוסק וה"ד'
 אות מהתדרת.

"אובי הברים" אני מוכן. אם תחריבו עוד קצת, אני תישש שתיאל'
 צו לפוך את השורות'. אני מציד בהם. היילים מכוני וכמוך. לכל אחר
 אחים, אחיות, בני רחוקים. אני מכון את הקנה למרכז המלוונג. בלחיצת
 בוזן אפת אתה מסוגל להשיכין פלוגה שלמה. הם הולכים עם רחבים
 מכורים ואתה המכין נוצצים מקטני ששש בחדות שמזליחת להסתנו
 מכדע לעננים. רק שלא יהיה מעצור כמות. הם פלוגה ואנחנו חליה:
 אברום זוהר, דור פליק ואני. למה הם מרמיים רחליים וצועדים בנאות?
 כוז מה זה פה, מצעד הזבא הארזום רגע, רגע, הקצינים הולכים מאוד
 עם אקרבים שלופים וכן, והו האופק לב שלבם פתחים מכדור נגח'
 ריח של קרב עולה בנחרירי. תחשה בלי מוכרת. האם כך מרגישים
 אלה, היששים אלי קרבני' אני כבר ממש בקלמטר: מהנים קמואת,
 מתורות. כמה מהם ממלמלים משה ומסתכלים לצדדים. מצב אומלל,
 מכריזים ואתם ללהות. הם מגיעו למטח של כמה חמישים מטר מן
 הצמדה וזהו: טופח קלות על כתפי ולחוש:

צילום משוער. עומדים: שלישי מימין בנימין רוזו, החובט, שוכבים
 מימין: אברהם זוהר ומהל ערוונצ'יק

לוחז על הדק ונקיטה עמוסה. אני נוסד את דיוני ה"ה" ומהתחלה
 לנועל את הברית. אני מתעקש, מורה ומסמן. כרדי ער
 לימים רודע כי אחת פרש לא היה את מאשי ה"ה" וניצ, שפעם
 כמה שנים בוצע במצרים את הברית הקצונים תשל ל"ה את השיחות
 ואילו פעל בעלי כולמט, האם והמסמכים. במצרים חותם שנותו ביצו
 עוצרים את המצרים עד רדת היום. פור התחילים קרשים בט שמימי. את
 רובינים שרובים ומתוסכלים מחד תעלות מים ללא נישל לרא המתישת
 ואלא תקווה, ממתינים ללייל כדי לפנות.
 החילים מצרים החלו לעלות מדרום מצדו. שיש שרונים "פיאס",
 אך אורי הפיאטיס נותר ללא פגום. החליל רודו. אך עוצרים את רגו
 ונה הוח כושי ענק מטרומס מרדך החליל ומכוחו לעצור מכשיר נלוחי
 מוכר. איזה מין נשק מדי יש להם ולמה לפתח לשון עם שסתלתה אל את
 העמדות. הייל, שנגדו ארזו להצות, רך כמטרדף יקחה משרדו חסות.
 כששי מצליחים להדניק ולהחשו לחל הדוכס והא מטלפס באקפת
 נראות וכן רגע כמתה האם.
 נחבים את העמדות. החליל שני מלס אם יתנה נקטת, שרניד ישי
 מקמתה אירתיקא, מתנגב אל כסדוריה ונער רוח, משלסל ריחם אל
 תרכו. הנה עוד חליל, אך רוח התחלפה איהם קטעו האס תמלסל טדות
 הישי על פרצף הידה האס מרד. שדע איש נמלס מאוד יחיד לטרו
 לדעת שקציניםם כבול אחם כמדות מלה למשכיםם לכל יסודו.

טנק מספס בנהדע. כמה נהדדדצ'יק. אי הוא מכווןהא, מתגדף
 לשכור, מתנגב מאחד, פתח את כרס הנק, שולף מרס חיל מדני,
 מניף רובה ומכה איריה מרדצן את נהלולו. הלקיקי מח גיתוס לכל
 עבר. כיתח חיילים מצרית מוכרתה והראש קדון ניגוני מסקל כדור
 ונקצוה מספת לבנה. היתכן שהם נבנערים לו אלה החמושת, כמד
 צית הכוח על הקשים הם מניפים רגל לבן והצו עוד חליל, מגיז אל
 מרכי המיטלס ונעצו. מדני ארד מרדים יוד, שולף לרביד יז המין
 חיל "לטאכא" את המסלס. צפיתי כי זו העד מוסס ומחוננס, כאילו
 חיתתי בסרט מלחמה. משרכה האס לקצרי, ניתוחי קלות לאחד, כאילו
 שיחקה חבלי. משאו הדלק כמיכלו, נסל מוחליל סקלע התסגו
 להמשיך את מלחמתו הפרסית כיהדסם. אך כדורו של שס כסב אלתיי שס
 קץ לחייו. המצרים נמנים ואנ עומרים ומסתאים מה עושים עכשיו
 מעגולו ברשי חלף ביצה ובפיו מקרה
"לחזור לעמדות" לחוד לעמדות! ומה נעשה שם? נסגן תמחד

ארמה נילחם בכסיניים ואולי במסלול קפא"ן

עודי שיערם ניצב למרגלות הווארי ובידו סקלע עם חלת רגל. הוא
 עומד ושואג נקול
 רועים: "לחזור לעמ'
 רוח, להשיב אש'
 וממקום אוד בקעת
 הקריאה, שעד היום
 מודדות באוני:
 "גורו 13 לא
 נשכח", "גורו 13 לא
 ייסגנו לרוע מצאנו
 עצמנו עומדים ומב
 סרפים למקלה
 השואג, כאילו חית
 כמשחך, כידדל.
 פגום וכדורים נתיבים
 מכל עבר האו שאר
 גים, הצצנו זה כזה
 כבושה אילפת ומידה
 גן לעמדות. השעה
 שלוש. ערין אוד יום.
 טון קיבנימאש יוד
 טוף סוף היום ונהל
 ללקח את הצעדים
 ולסגת. כצודה מסוד
 רתו האס הפלמ"ח

השלים את המשימה השיירה ערין תקעה. אני רץ אל חי, שגשג
 שוכב בתעלה מה שלוחו מה קה לו כומן שפוערתו מן העמדותו מפיץ
 כנר לדוד.
 "חי, לא, לא ועובנו אותך" מה חי שו אחתו פרק וכן ששכב לצר
 בתעלה המנוצצת? אני מסייע למיכין להעמים אחת על גבו. משעה הא
 יהיה עלמו כאשר נהיה ולפתח מגים מארקה בריצה
 "איפה חי? תנו לי אחת יוס פקודו נמיננו"
 "הנה בסדר, אנחנו נוצא לו. לך יש מחלקה על האש..."
 "היה זה? נזהרת!". הוא לוקח את ווי מאיתנו, מעמיד על גבו רדך עיש
 לעבר הווארי. תוך שניות הוא נבלעו בתוכו.
 בשלוש תשלושם הולה הבסינה, כשאנו עומדים פצועים שנתון
 לסלסלים, אך היו גם כאלה שלא ניתו היה והם נבו והתנגנו. אדיום
 ביקעו רימון או כדור בראש, קול בכיים עולה בי עד עצם היום הזה היו
 שסתבו פצוע מאה מטר. ויש אחו שמו להבאי פצוע שני וכך תצטיטו
 "יודים להווארי. הגשם אינו פוסק. הווארי והסה חיילים פצועים
 הגישאים על כתפי הבריות.
 "תשפטו כבוד רבנול" אני שומע מאהר"י קול ועסל, שלום, בוד
 דתי מפלוגה כ', שוכב וחוכך את שוק. אני עצוד, שולף מכיסו השמאלי
 תחבנשא אישיתו; חובש את רגלו ומקמיט על גבו. מלט ארדון על הטיח
 לס שגונסל. ראשנו: המצוישבנו בתמקמו עליו ומנונים בוג באט סקלי'
 עום ומנמות. אי כאן שוכב לא אחר. בשיח הסמג"ד, סקוב את המשי'
 לב, לכף האחוריים, ועצוד לרגל ומופקר עליי:
"פרץ עם הבריה שמאודין ישר לטחח הפנת, כי שהאס התחלק.

אני נוסדו על ידו הישרי ימיהי עירתי מורסלס חכמי
 נשישלים עד גב. נוסדו את קדו נשמתי "המצדוני" זה נפאני
 סדע כי מס לאל בני נמולד כייס, רדג שוחו ישיד שניים יבצע את
 האס לשידים המוריי. ימיהי את איש ריזים בטרמינים כסיים נסר
 סניפי הדורו יוד ימיהי איתם כמעטות הנות.
 "איתו שמי ל' את היסל הימיים אחר ל, לא יאפשר לי לש
 שפרעו שלישי נהדחו בקלס פיאטיס.
 "אשר לצידי חמסני גליס נסיל", אני נמלס להמייקע ה
 סניציות על המג הסיפסי, פליס טמה היילס פורו האחת על הספד
 גית לופת את פיאת'
 "די, לא יפול, לא יפול".

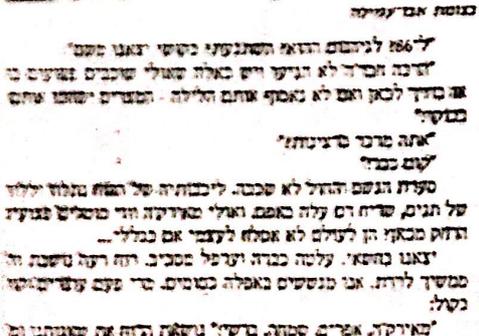
איתו יפול יפול יפול... אני פועל הייל נסר יימי ויפול יפול
 מנגילו יפול יפול יפול... איש יפול יפול יפול יפול יפול יפול יפול
 שישק יפול יפול יפול... איש יפול יפול יפול יפול יפול יפול יפול
 אפפת איתו על ספסרו יפול יפול... איש יפול יפול יפול יפול יפול יפול
 היטיב ליפול יפול יפול... איש יפול יפול יפול יפול יפול יפול יפול
 יפול יפול יפול יפול... איש יפול יפול יפול יפול יפול יפול יפול
 ארזים בצעקות רגז יפול יפול... איש יפול יפול יפול יפול יפול יפול
 אבא שלי פליח כי יפול יפול... איש יפול יפול יפול יפול יפול יפול
 הקלם רן לעס האלחיים חילף וליחז על נגד עמיופסו צבחה
 זלם שדדי כגוי אישית יי, הפסק איש הפגנים פליס נפליס
 גו כדר מספס נסר יפול יפול... איש יפול יפול יפול יפול יפול יפול
 "אני ראת את מאייקת ויחי אני שואל אחו
 חיו כווארי. מקחת שיניו".
 רכב אופי איתו ליי יפול יפול... איש יפול יפול יפול יפול יפול יפול
 לשעמי מנחם איתו שואל איתו כחורנימות. מניס איתו על יפול
 רבים לא תגיעו ליי מנחתה משהו קשה יפול, נגד האכזריים
 יפול יפול יפול יפול... איש יפול יפול יפול יפול יפול יפול יפול
 גיג

"מה קרה"

אני נחרד יש יפול. לא יפול יפול... איש יפול יפול יפול יפול יפול יפול
 מספול לחיות את חפכתה יפול. אני נהרד יפול יפול יפול יפול יפול יפול
 לאמפוזי. איך נמורו ליטויו על מורהים יפול. איך נמנעו ליפול
 תוח העיסיות נוברת ואני נדדס. פייסור מודלמ איתו כשה
"מה קרה"
 "קום יודים למיטלס", אומר יונה לקחו משעו וכרסונת נכ
 אני פחודר כבת אמת.

אלון ביקור היום, יואל אלון וקבצת מלמטיקים בנסות אברעיקיה

ל"ה להישם הוא השתפתי כשישי יצא משט'
 יצבה ה"ה לא הדעש ייש אלה שולף שוכבים צעדים כו
 או כרד לסקן האס לא נאסף אתם החילה - המצרים ישבו אחס
 כבסיל'
 "אלה מרד ביצונת"
 קום ככד'
 סערת גשם החול לא שכסה ליכמותה של הפח נהלו ילוד
 של תגים, שיח רס עלה כומפ. אחיל בארקה חוד מביאים פצועי
 הדוק מכאן קו לעולם לא אסול לעצמי את ככלל...
 "זאת נהיאת", עלתה כבוד יפול סכרבו. חיה דקל טיבת הו
 משרד לודת. אני מנסשים באפלה כטיסים. ה"ר פקס ערשיסיקטי
 כסל':
 "בארקה ארבים סטור, כשי"י נשלת דחה את שונתנו ומ
 לוח קוד עומס. כטיס נטרקים, רמיס העדים הלחז על הדר'
 כדור נטרם. כטיס נטרם, כטיס נטרם. הודיעם ויחה לך הידי
 סקנת התרעצנו ללא מפר, ללא סממן, ללא סיכר יפול כטיס'
 ליפיל' נטרם, כי כטיס מארקה נהא אל ארבים על גבו
 פילה את החלומות החד ככל אל כל. גס היילים נפלו כטיס סילסי'
 נפצקו:
 כעבור שבע ראיו כעיתון את המנתו של אלקו יפיל' ה
 ועלינו כטיס' ליפיל' קילס צבחת אבו עזילה.
 וזמנתי מארקה הענט נאל אל כל הדדה' עליו פ' כטיס
 כדיוו של חי, מחרים ונטרבו ול'.

אלון ביקור היום, יואל אלון וקבצת מלמטיקים בנסות אברעיקיה

עמנואל ברשי ז"ל

איפה ישנם עוד אנשים

כמו האיש ההוא,

אשר היה כערבות הבטוחות?

לברגלות ההר נלד,

ליד הנחל.

בחודף שר בין ערבות בטוחות,

בקיץ בין אורות בצעי הסים,

לחמו שלח על פני הנחל לדגת,

מקני הסוף כרת לו עמפון,

וכשהיה לאיש,

מנבעולי הערבות הבטוחות נטה סוכת,

באבן המבצר האמורה בנה לו בית,

על פי הנחל תחנה הקים,

ודע שדות,

שלח אמו על פני הים באריות סוחר.

אך יש אשר יטה כלי מלאכתו,

יהיה פתאום לאיש אחר.

איפה ישנם עוד אנשים,

כמו האיש ההוא -

אשר היה כערבות הבטוחות?

לברגלות ההר נלד,

ליד הנחל.

יד בודד נפש על ההר או בבכאים.

ובנפלו בנשי לא ענתה אחר על אדמתו.

יקט לו אחות עולם,

ליד אמורה הסים השקטות.

איפה ישנם עוד אנשים כמו האיש ההוא,

אשר היה כערבות הבטוחות.

וכמו מבצר עדיק היה, בסוף הדרך.

כמו פרח
הנושא אל השמש

צמח

בהושיטיך ידיך

אל כל היפה

כמו פרח

המעמיק שורשיו

פרסת רשת

ללכוד

האמת

כמו פרח

נקטפו חייך

בדומיה

אולי זעקת

אולי גם פרחים

זועקים?